

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Zorg, Cultuur en Welzijn van 13 juni 2005Aanwezig:

Mw.drs. A.J. Dekker (voorzitter), dhr.R. van Benthem (VVD), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. H. Hooijer (VVD), mw. E.v.d. Kamp (CDA), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr. A. Koopmanschap (GL), dhr. C.J. van Kranenburg (CU), dhr. W. de Niet (CDA), dhr.drs. J.P. Overbeek (PvdA), dhr. A. Schiedon (SP), mw.drs. J. Vonk-Vedder (CDA), dhr.drs. R.E. de Vries (D66);

Afwezig: dhr.drs. B. Nugteren (GL), mw. P.Pieper-Hagen (CDA), dhr.drs. P.C. Pollmann (PvdA), dhr.ir. B.A. Witteman (SP);

Voorts aanwezig: dhr. J.G.P. van Bergen (gedeputeerde) en mw.mr. J.G.J. Kamp (gedeputeerde);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Dhr.drs. J. Ijpma (wnd. adjunct-griffier), mw. B. Vet (commissiesecretaris) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Dekker, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De berichten van verhindering worden doorgenomen.

Afgesproken wordt dat er namens de commissie een groet naar mevrouw Pieper zal worden gezonden, die wegens ziekte afwezig is.

2. Ingekomen stukken

Geen.

3. Mededelingen

Naar aanleiding van de vorige vergadering, komt de heer Van Bergen terug op de notitie die de commissie ter kennisname heeft ontvangen, betrekking hebbend op de invulling van het restant budget gratis museumbezoek. Het bleek hem later dat er sprake was van een communicatiestoornis tussen de commissie en hem. De heer Klarenbeek heeft hem hierover benaderd. Het college van GS heeft de invulling van dat budget voor diepgaander publiciteit ter informatie ingebracht. De commissie veronderstelde echter dat het hier zou gaan om een behandelingsvoorstel. Voor dit misverstand biedt hij zijn excuses aan.

De heer Klarenbeek memoreert dat de notulen en de lijst van toezeggingen in dit opzicht helder zijn. Het budget wordt op de juiste manier ingezet. Het ging erom dat, wanneer wordt toegezegd dat er een plan aan de commissie wordt voorgelegd, dat tezamen met de aard van de besteding ook daadwerkelijk met de commissie wordt besproken. Overigens heeft hij begrepen dat er € 10.000,- minder aan vlaggen zal worden uitgegeven. Voor hem is deze kwestie hiermee afgehandeld.

Mevrouw Kamp memoreert dat zij, conform afspraak, deze commissie heeft voorzien van informatie over het Cliëntenvolgsysteem Amsterdam.

Zij memoreert voorts mede dat de cliëntenvertegenwoordiging uit de Clientenraad van Bureau Jeugdzorg commissieleden heeft benaderd over:

- het aanbrengen van een scheiding tussen het AKJ en degene die de belangen van de client behartigt. Dit punt wordt inmiddels uitgewerkt.

Ter vergadering wordt geconstateerd dat niet alle commissieleden deze brief in afschrift hebben ontvangen. Afsproken wordt dat de griffie dit bericht, alsmede de reactie van mevrouw Kamp, alsnog naar de commissie zal zenden.

- het instellen van een onafhankelijke klachtencommissie in de provincie Utrecht. Ook daar wordt aan gewerkt. Wel zullen er in de klachtencommissie, naast de externe leden, ook deskundige medewerkers van de instellingen zelf participeren. Laatstgenoemden zullen terugtrekken zodra er een klacht over hun instelling aan de orde is.

Mevrouw Kamp stelt voor om na de zomervakantie een presentatie in deze commissie te laten houden over “Zorgeloos Wonen”, in het kader van het Stimuleringsfonds. Aldus wordt besloten. Het tijdstip zal nader met de voorzitter worden afgestemd.

In grote lijnen zijn de (positieve) resultaten van de pilot Kleine Kernenbeleid te Lopik zichtbaar geworden. Er is volgens mevrouw Kamp geen aanleiding om het beleid van de provincie terzake bij te stellen.

De voorzitter deelt mede dat de werkgroep Jeugdzorg van de commissie ZCW zich over het volgende heeft beraden:

- * **het Cliëntenvolgsysteem**
Afgesproken is dat er door commissieleden een initiatiefvoorstel wordt voorbereid ten behoeve van de begroting 2006. De bedoeling is dat de provincie Utrecht als aanjager gaat fungeren om zo'n systeem landelijk te gaan ontwikkelen. De commissie kan daarover in oktober informatie verwachten. De commissie stelt het op prijs om dienaangaande ook gebruik te kunnen maken van de aanwezige kennis in het ambtelijk apparaat.
- * **het initiatief uit Groningen rond de week van de Jeugdzorg**
De werkgroep heeft voorkeur voor een wat andere insteek en is geen voorstander van een belweek zoals PS te Groningen hebben georganiseerd. De werkgroep stelt voor om juist de mensen die dicht bij cliënten staan aan het woord te laten. Voorgesteld wordt om op bezoek te gaan bij de cliëntenraden van instellingen en de informatie van de klachtencommissies nog eens goed tegen het licht te houden. De werkgroep heeft in augustus een vervolgspraak gemaakt om de voorstellen nader uit te werken.
- * **de beleidsaudit**: dit punt is nog niet uitgewerkt.

De voorzitter meldt vervolgens dat de ontvangst van het doventeam zeer positief is verlopen.

Na afloop van deze vergadering zal er een afspraak worden gemaakt voor overleg met het bestuur van de Stichting Pyramide van Austerlitz, bij voorkeur begin juli.

4. Verslag van de vergadering van 23 mei jl.

Het verslag van deze vergadering wordt, met in achtneming van het wijzigingsblad, vastgesteld.

Op een vraag van de heer Hooijer, om nadere informatie over de aanstelling van een provinciale medewerker voor de huisartsenzorg in gemeenten, antwoordt Kamp dat er op 16 november a.s. overleg plaatsvindt met gemeenten over de huisartsenzorg waarbij de betrokken ambtenaar aanwezig zal zijn. Ook de commissieleden zijn voor dit overleg uitgenodigd. Zij zegt toe dat in het verslag van deze vergadering naam en telefoonnummer van de betrokken ambtenaar zal worden vermeld.

De heer Hooijer wijst erop dat deze commissie op 16 juni a.s. is uitgenodigd voor een bezoek aan Schakels. Opnieuw blijkt dat er weer activiteiten samenvallen.

De voorzitter memoreert de afspraak dat zou worden nagegaan of er een provinciebrede planning zou kunnen worden bijgehouden, zodat ook intern met de afspraken van de staten rekening kan

worden gehouden om doublures in afspraken te voorkomen. Mevrouw Kamp acht dit in praktische zin toch moeilijk realiseerbaar.

Lijst van toezeggingen

CMO: de heer Najib vraagt of er iets te melden valt over de voortgang van het CMO.

Mevrouw Kamp laat weten dat zij de commissie voor een extra vergadering bijeen zal laten roepen om nadere informatie over het CMO te verschaffen. Overigens zal zij deze datum eerst met de projectleider moeten afstemmen, aangezien ook hij bij de commissievergadering aanwezig moet zijn.

5. Rondvraag

Mevrouw Van Keulen memoreert dat het Provinciaal Gehandicapten Platform deze commissie heeft verzocht eerder op bezoek te komen dan oorspronkelijk was gepland. Zij vraagt hoe daarmee wordt omgegaan. Afgesproken wordt dat de heer Ijpmā een en ander zal regelen (na de zomervakantie).

Mevrouw Vonk merkt op dat zij vragen over het ambulancevervoer heeft ingediend. Haar vraag is wanneer de antwoorden daarop kunnen worden verwacht. Het CDA heeft voorts begrepen dat gedeputeerde Van Bergen heeft laten weten dat er voor het voortgezet christelijk onderwijs in Wijk bij Duurstede geen extra lokalen beschikbaar worden gesteld. Het openbaar voortgezet onderwijs zou wél extra lokalen krijgen. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting.

Vervolgens memoreert zij dat gedeputeerde van Bergen in een ander gremium heeft toegezegd dat het college van GS € 1 miljoen beschikbaar wil stellen voor herstel van de steenfabriek bij de Bosscherwaarden. Zij wijst erop dat eerst PS over nut en noodzaak van de investering alsmede over het bedrag zelf dienen te beraadslagen.

Mevrouw Kamp geeft aan dat de antwoorden op de vragen over het ambulancevervoer heel spoedig aan de commissie zullen worden voorgelegd.

De heer Van Bergen zet uiteen dat er een aanvraag ligt van het Revius Lyceum om een extra HAVO top in Wijk bij Duurstede te vestigen, echter, dit zou ten koste gaan van de HAVO in Doorn en de HAVO in Zeist, beiden openbaar onderwijs. Krachtens wet en regelgeving zal het college van GS negatief oordelen over de aanvraag van het Revius Lyceum. Het eindadvies van GS zal hij ter informatie naar deze commissie zenden.

Tijdens een bijeenkomst elders heeft hij zijdelings aangekondigd dat het college van GS € 1 miljoen voorlopig gereserveerd heeft voor restauratie van de steenfabriek. Uiteraard wordt dit bedrag pas ingezet, wanneer er een deugdelijk plan ligt dat met deze commissie is besproken.

Mevrouw Kamp komt terug op een eerder door de heer Hooijer gestelde vraag over besteld vervoer. Inmiddels heeft er bij de regio Haaglanden een inventarisatie plaatsgevonden. Op basis van de wet mag besteld vervoer niét door hulpambulances worden uitgevoerd, tenzij het om een pilot gaat. De RAVU heeft de zorgverzekeraar gevraagd om een dergelijke pilot ook in het Utrechtse in gang te zetten, echter, dat is van de hand geweest. Wellicht dat de nieuwe wetgeving op termijn wel meer mogelijkheden biedt.

6. PS-voorstel middelentoe wijzing 2005 Sociale Agenda in Uitvoering op hoofdlijnen

De heer Klarenbeek brengt het volgende naar voren:

- Een aantal projecten loopt in 2006 door. Zijn vraag is wat dat gaat kosten.
- In het kader van programma 2 stelt de VVD voor meer preventief beleid in te passen, daar waar het gaat om schulden van jongeren. Het gaat hier om een ernstig probleem.

- De VVD vindt de toezegging voor het inzetten van middelen ten behoeve van het project Stille Armoede te vrijblijvend.
- Met betrekking tot het opzetten van het vrijwilligersbeleid, wil de VVD graag een stimulerende rol van gemeenten door middel van cofinanciering. Hier ligt een duidelijke relatie met de WMO.
- De VVD is voorstander van het maatschappelijk ondernemen van gemeenten, echter, het bedrag per gemeente is te hoog.

Mevrouw V.d.Kamp laat weten dat het CDA kan instemmen met punt 1, maar zich dienaangaande wel aansluit bij de opmerking van de VVD inzake de aansluiting van het vrijwilligersbeleid bij de WMO. Het CDA stemt in met de punten 2.a en 2.b.

Naar aanleiding van punt 3, vraagt zij wanneer het voorstel omtrent integratie kan worden verwacht. Op pag. 8 wordt ingegaan op de provinciale rol met betrekking tot Welkome Noodzaak. Het CDA wil niet alleen maar controle achteraf. Deze commissie moet de mogelijkheid krijgen tot tussentijdse bijsturing.

De heer Najib laat weten dat zijn fractie zich aansluit bij de vragen van de VVD, betrekking hebbend op de financiering vanaf 2006 en verder. Met betrekking tot de cofinanciering, doet zich de vraag voor wat er gaat gebeuren indien de provinciale inzet wordt beëindigd. Nemen gemeenten de projecten met een maatschappelijke impact dan op in hun reguliere beleid?

De PvdA is voorts van mening dat het vrijwilligerswerk in een breder kader moet worden gezien. Zo dient o.a. te worden nagegaan of ook de breedtesport hierin een plek kan krijgen. Destijds hebben de staten voor de breedtesport in het kader van de voorjaarsnota bijzondere aandacht voor gevraagd.

De heer Van Kranenburg memoreert dat de CU de Sociale Agenda met de nodige argwaan tegemoet treedt, hoewel hij op zich geen bezwaar heeft tegen de projecten. Wel betreurt de CU het dat er in het kader van de Sociale Agenda de nodige versnippering plaatsvindt. Zijn fractie kan positief voor voorliggend voorstel adviseren.

De heer Koopmanschap laat naar aanleiding van het 4^e onderdeel, versterken vrijwilligerswerk en mantelzorg, project 4.3 versterken infrastructuur, weten dat er reeds vele goede internetsites van vrijwilligersorganisaties beschikbaar zijn. GL adviseert de provincie om zich daarbij aan te sluiten.

De heer Schiedon merkt op dat voorliggende notitie, die veel algemeenheden bevat, wat tegenstrijdige gevoelens bij hem oproept. Enerzijds kan zijn fractie positief op de gestelde vragen antwoorden, anderzijds wordt in voorliggende notitie in het geheel niet ingegaan op de oorzaken van de stille armoede, waarmee honderdduizenden kinderen in Nederland te maken hebben. Nadrukkelijk stelt hij dat de stille armoede voortkomt uit keuzes die samenhangen met het huidige kabinetsbeleid.

Mevrouw Van Keulen, de heer Klarenbeek en mevrouw Vonk laten weten dat zij de opvatting van de heer Schiedon niet delen.

De heer Schiedon vervolgt dat hij dit specifieke dossier in politieke zin niet in vertrouwde handen acht van deze gedeputeerde, maar haar wel het voordeel van de twijfel gunt. De SP zal de ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen.

Mevrouw Van Keulen laat weten dat ook D66 het punt van de stille armoede zal blijven volgen. Ook zij vindt de bijdrage voor het maatschappelijk ondernemen per gemeente te hoog.

Voorts vraagt zij of de DVD over de mantelzorg hierbij wordt betrokken.

Ook haar fractie kan met voorliggend voorstel instemmen.

De heer Bisschop laat weten dat de SGP deze portefeuille in uitstekende handen van deze gedeputeerde acht. Zijn fractie stemt in met voorliggend voorstel.

Mevrouw Kamp zegt toe dat zij in het verslag van deze vergadering zal terugkomen op de kosten van projecten die in 2006 doorlopen.

Juist in het kader van de Sociale Agenda wordt getracht versnippering te voorkomen. Er zijn in totaal 10 projecten benoemd, en met een aantal daarvan is men nu aan de slag gegaan. Aan de hand van de gekozen thema's worden ontwikkelingen, vaak vanuit verschillende invalshoeken, aangepakt. Regelmatig gaat het dan ook om meerdere projectonderdelen. De projecten sporen met de lijnen die in het kader van de Sociale Agenda zijn uitgezet.

Mevrouw Buckers licht toe dat het bedrag ad € 50.000,- , dat per gemeente voor maatschappelijk ondernemen beschikbaar wordt gesteld, tot stand is gekomen op basis van de ervaringen die zijn verzameld bij gemeenten die reeds werken met maatschappelijk betrokken ondernemen. Het gaat hier om Zeist, Houten, Amersfoort. Nagegaan wordt of dit bedrag wellicht wat kan worden verlaagd, zodat er meer gemeenten bij dit project kunnen worden betrokken. Wellicht dat er dienaangaande meer maatwerk kan worden aangeboden.

De heer Klarenbeek meent dat daartoe zeker moet worden overgegaan. Wanneer het op een verantwoorde wijze voor een lager bedrag kan, kunnen er meer gemeenten bij het project worden betrokken. De VVD stemt met voorliggend voorstel in.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat PS onderdeel 3 zelf ter hand hebben genomen. Dit onderwerp kan wellicht gerelateerd worden aan de onderwerpen "maatschappelijke onrust" en "integratie". De verdere invulling daarvan is primair afhankelijk van de insteek van de staten.

Afgesproken is dat de provincie de projecten in de grote steden niet langer dan drie jaar zou financieren. Hoe dan ook is structurele financiering nu nog geen optie. Wanneer toch mocht blijken dat er structurele financiering nodig is, dan zal daar aandacht aan worden besteed. Echter, de projecten zelf zullen niet langer dan drie jaar mogen duren.

Het vrijwilligerswerk moet in een breed kader worden gezien. De nieuwe WMO gaat uit van de breed maatschappelijk gedragen opvatting dat mensen meer voor zich zelf moeten opkomen. Een belangrijke rol is weggelegd voor mantelzorg en het vrijwilligerswerk. Nagegaan wordt of het vrijwilligerswerk ook later in het kader van de WMO voldoende soelaas biedt. In het vrijwilligerswerk komt steeds meer naar voren dat mensen bereid zijn om bepaalde klussen op te pakken maar zich niet meer langdurig willen vastleggen. Een verbinding tussen organisaties die vrijwilligers nodig hebben en bedrijven die bereid zijn bepaalde taken uit te voeren, kan de nodige perspectieven bieden.

Breedtesport is het onderdeel waarbij momenteel de meeste vrijwilligers betrokken zijn. Zij heeft geen signaal ontvangen dat de provincie terzake zou moeten ingrijpen. Zij stelt voor eerst de evaluatie van de breedtesport af te wachten. Eventueel kunnen aanvullende voorstellen ten aanzien van de breedtesport bij de begroting 2006 terugkomen.

Zij stelt concrete suggesties van de heer Koopmanschap over reeds beschikbare internetsites op prijs. Dit zal worden nagegaan.

De DVD mantelzorg is niet in dit plan verwerkt. Voorgesteld zal worden om de DVD ten laste van de algemene middelen te brengen.

Op de vraag van mevrouw V.d. Kamp over de mogelijkheid van tussentijds bijsturen van het project Welkome Noodzaak, antwoordt gedeputeerde Kamp dat dergelijke projecten niet aan gemeenten worden overgedragen. De projecten worden gezamenlijk met gemeenten opgezet maar deze worden niet aan gemeenten overgedragen. Dat betekent dat de provincie de vinger aan de pols blijft houden en niet op afstand gaat staan.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter dat voorliggende notitie als een sterstuk aan provinciale staten kan worden voorgelegd.

7. PS-voorstel Plan van Aanpak Domotica “Toekomst Thuis”

De heer Overbeek laat weten dat voorliggend Plan van Aanpak aanzienlijk beter is uitgewerkt dan de vorige keer. Wel staat de PvdA op het standpunt dat dit plan niet alleen maar door GS kan worden vastgesteld. Deze commissie moet ook bij de vervolgitwerking worden betrokken.

Ten onrechte kan de indruk worden gewekt dat de menselijke ondersteuning door de techniek van de domotica zou kunnen worden vervangen. Dat is niet het geval en bezuinigingen op het personele vlak in relatie tot domotica zijn, wat de PvdA betreft, dan ook niet aan de orde.

Spreker vraagt waarom er een minimum bedrag van € 6.000,- wordt gekoppeld aan de aanpassing per woning voor domotica. In de praktijk blijkt dat er vaak ook (kleine) hulpmiddelen en aanpassingen beschikbaar zijn, die lang niet zoveel kosten. De PvdA stelt voor dit minimum bedrag los te laten.

De PvdA stelt voor de goede ervaringen met domotica en handige hulpmiddelen te bundelen en vast te leggen, bv. via een WEB site. Hij stelt de vraag of de provincie bij de uitwerking van deze thematiek ook contact heeft gezocht met de Vereniging van Alzheimer. Dementie is één van de grote probleemvelden. De vraag is dan ook of domotica aansluit bij de ervaringen van deze organisatie.

De heer De Niet zet uiteen dat een eigen leefomgeving voor velen vanwege een bepaalde handicap niet is weggelegd, met kleine en grote gevolgen. Nu is dat wel mogelijk geworden in het domotica tijdperk. Iedereen wil graag goed verzorgd zijn, ook degenen met een handicap. De toekomst is thuis, al dan niet met het Plan van Aanpak Domotica. Nu is er sprake van eerste en tweede generatie domotica, veiligheid en comfort, en zorg op afstand. Wat is mogelijk en wat is nodig? Dat is de vraag bij de implementatie van domotica. Destijds hebben de staten besloten om € 3 miljoen uit het stimuleringsfonds ter beschikking te stellen voor dit project maar daar moet dan wel zoveel mogelijk voor worden gedaan. Een basis aansluiting met een doorwerking voor de toekomst, zodat snel aanpassingen zijn te verrichten indien dat nodig is. Pilotprojecten zijn er te over. Het is zaak dat men niet op elkaar blijft zitten wachten, vanwege het feit dat de technologie zo snel verandert, temeer daar er nu financiële mogelijkheden zijn. De staten hebben met elkaar afgesproken: kaderstellend en controlerend. Spreker vraagt een verduidelijking over de voorgestelde minimum en maximum bedragen voor 200/250 cliënten (pagina 19, 1e bolletje). Men dient er ook voor te waken dat de vereenzaming en het isolement voor de cliënten met domotica niet groter gaat worden dan het al is. Goede voorlichting is geboden. De vliegwielerwerking is één van de meest interessante mogelijkheden van dit project. Een investering die niet alleen zijn werking heeft daar waar het geld wordt geïnvesteerd, maar zijn doorwerking heeft, omdat de innovatie wordt gestimuleerd en andere organisatie zoals woningbouwverenigingen, architecten, zorginstellingen e.d. ermee moeten kennismaken. Een evaluatieonderzoek vindt hij in dit kader wel van belang. Het CDA kan volledig achter het domoticaproject staan en ondersteunt het ontwerpbesluit om GS te mandateren. Hij stelt tevens voor om een werkbezoek te regelen, waarover hij enige informatie heeft ontvangen, w.o. een DVD.

De heer Hooijer laat weten dat hij niet gecharmeerd is van de titel van het Plan van Aanpak “Domotica Toekomst Thuis”.

Op pag. 2 wordt bij de tweede doelstelling melding gemaakt van het vliegwieleffect. Vermeld moet worden dat het gaat om het *adequaat* bedienen van mensen met een zorgvraag.

Hij constateert dat er slechts voor drie jaar financiën beschikbaar worden gesteld. Wanneer het vliegwieleffect daadwerkelijk begint te ontstaan is er dus geen geld meer. Hij vraagt hoe er dan moet worden gehandeld.

Bij het derde punt van de doelstelling plaatst hij een kritische kanttekening. Nadrukkelijk brengt hij de noodzakelijke privacy van ook de oudere en gehandicapte cliënten onder de aandacht. De cliënten moeten de mogelijkheid hebben om naar believen de beeld- en geluidsverbinding met de centrale organisatie te kunnen afsluiten. Niet alles wat de techniek biedt, hoeft ook te worden ingevoerd. Een vorm van “overzorg” moet worden voorkomen.

Er is het nodige te doen over woninggebonden domotica en daarover kunnen architecten, wooncorporaties en opdrachtgevers voor de bouw van zorginstellingen worden benaderd. Voor de individuele domotica is het z.i. van belang na te gaan wie het voordeel heeft van die toepassingen. Wanneer de client daardoor langer in zijn oorspronkelijke woonomgeving kan blijven, dan heeft de zorgverzekeraar daar een voordeel bij. Financiering via de zorgverzekeraar, bij voorkeur via een persoonsgebonden budget, dient nadrukkelijk bij de overwegingen te worden betrokken. Wanneer de provincie de ontwikkelingen van domotica heeft gestimuleerd, dan moet het een “open source” worden zodat de verkoper achteraf geen ontwikkelingskosten in rekening kan brengen die reeds door de provincie betaald zijn.

Op pag. 14, punt h, functionele eisen, wordt ingegaan op de nachtoriëntatie verlichting in de slaapkamer. Vele slechthorenden slapen zonder hoorapparaat. Gelet op slechthorenden, houdt hij een pleidooi om de lamp ook te laten aangaan wanneer de telefoon gaat.

Het bedrag van € 3 miljoen is naar het oordeel van de VVD wat mager onderbouwd.

De VVD wil dit budget integraal afwegen in het totaal van de posten in het kader van het stimuleringsfonds. Wanneer dat is gebeurd, dan heeft de VVD geen moeite met het mandaat aan GS. Ook kan de VVD met de bestemmingsreserve instemmen.

Mevrouw Van Keulen vindt het stuk zeer leesbaar.

Zij vraagt of er duidelijkheid te verkrijgen is over Europese goedkeuring alvorens het college van GS zich uitsprekt over dit voorstel. Is er al contact geweest met de Europese Commissie, of zijn er vergelijkbare voorbeelden elders in Nederland die al zijn goedgekeurd?

Wat is de verwachte personele en financiële inzet van de betrokken organisaties en kan dit in het Plan van Aanpak worden opgenomen? Zijn er al criteria en voorwaarden bedacht, met het oog op het onderhandelingstraject? Wanneer vindt het evaluatieonderzoek plaats? Zij gaat er op voorhand van uit dat er toch nog budget zal zijn om gestalte te kunnen geven aan het vliegwieleffect. Graag hoort zij of er aanmeldingen voor het project binnen zijn. Ook zij vindt het van belang om de “best practices” te bundelen. D66 gaat accoord met het mandaat van GS.

De heer Schiedon laat weten dat de SP kan instemmen met voorliggend Plan van Aanpak en de gestelde vragen bevestigend kan beantwoorden. Nadrukkelijk stelt hij dat dit geen voorwendsel mag zijn om eventuele bezuinigingen door te voeren in de zorg. Hij staat op het standpunt dat deze commissie de ontwikkelingen nauwlettend moet blijven volgen.

De heer Koopmanschap vindt het van belang dat de privacy en de wens van de cliënten in dit voorstel meer centraal staat. GL pleit ervoor om de privacy ook bij de uitgangspunten op te nemen en het als punt bij de evaluatie te behandelen. Hij begrijpt dat dit voorstel vertrouwelijk moet worden behandeld, gelet op de onderhandelingen die plaatsvinden, echter, in dat licht bezien is het hem niet duidelijk waarom de notitie op internet inzichtelijk is.

De heer Bisschop heeft waardering voor voorliggend voorstel. Het gaat hier om een veelbelovend project. Een toelichting wil hij op de keuze voor een bestemmingsreserve waar het gaat om verschillen tussen geprognosticeerde en reële uitgaven. Volgens hem is een meer simpele benadering mogelijk. In het licht van het vliegwieleffect meent spreker dat dit project waarde in zich zelf heeft. Ná afronding in 2007, wanneer domotica ingang in de samenleving heeft gevonden, heeft het zijn functie gehad. Echter, de follow up ná 2007 zou breder in het vliegwieleffect moeten worden

meegenomen en integraal onderdeel moeten worden van het pakket van zorginstellingen. Hij pleit ervoor dit alsnog in het Plan van Aanpak op te nemen.

De heer Van Kranenburg laat weten dat hij met voorliggend voorstel kan instemmen, ook met de mandatering van G.S.

Mevrouw Kamp memoreert de afspraak dat de staten ook met dergelijke projecten meekijken, die ten laste van het stimuleringsfonds komen.

Ook zij beaamt dat techniek een hulpmiddel moet blijven en dat “niet alles moet wat kan”. De commissie heeft aandacht gevraagd voor de privacy van cliënten. Nadrukkelijk stelt zij dat ook in dit kader de wet op de privacy van toepassing is. Zij gaat dan ook mee in het betoog van de heer Hooijer. De eerste generatie domotica heeft vooral te maken met veiligheid en de tweede generatie heeft vooral betrekking op zorgelementen. Voorliggende notitie heeft vooral met de tweede generatie domotica te maken. Dergelijke voorzieningen zijn niet in winkels verkrijgbaar, maar zijn vaak maatwerk en worden op individueel niveau geïmplementeerd. Zij beaamt dat al die elementen in een evaluatie moeten worden meegenomen. Het zou inderdaad een goede zaak zijn wanneer het vliegwieleffect ook na 2007 zou doorwerken. In feite moet er een zodanig effect worden gegene-reerd dat men eigenlijk niet meer zonder domotica kan. De provincie neemt ten aanzien van domotica een initiërende en stimulerende rol op zich.

De heer Hooijer heeft een opmerking gemaakt over de titel van het Plan van Aanpak. Zij meent dat deze titel goed past bij het programma Wel Thuis.

De heer Hooijer wil dit voorstel apart afwegen in het totaal van het Stimuleringsfonds. Echter, zij heeft de motie van de staten zodanig geïnterpreteerd, dat er € 3 miljoen ten laste van het stimule-ringsfonds wordt besteed aan domotica. Zij wil datgene uitvoeren dat in de motie van de staten is vastgelegd en volgens haar was die motie helder. Zij zou niet willen wachten met de uitvoering van dit project.

Zij weet niet of er concreet contact is opgenomen met de Alzheimer Stichting. Wel is er bij vele partijen nagevraagd hoe men tegen voorzieningen aankijkt, ook met het oog op de behoefte van dementerenden. Spreekster benadrukt dat het hier geenszins om een bezuinigingsmaatregel gaat. Het gaat erom dat, de zorg die nodig is, beter kan worden verstrekt. Daarnaast is het streven erop gericht om eenzame mensen door middel van domotica makkelijker in contact te brengen met hun omgeving. Overigens is het niet uitgesloten dat domotica positieve financiële effecten oplevert maar de opzet is dat er geen bezuiniging aan ten grondslag ligt.

Eventueel is mevrouw Kamp bereid een bijdrage te leveren aan het organiseren van een werkbezoek aan de provincie Gelderland.

Gesuggereerd werd om domotica ook te laten financieren via een PGB. Zij is daarvan voorstander, echter, momenteel is discussie gaande over de PGB in het kader van de WMO. De politieke besluitvorming in De Haag is daarover nog niet afgerond.

Mevrouw Hofstee deelt mede dat voor het proefproject in Soest waarschijnlijk geen Europese goedkeuring nodig is. Dit wordt onderzocht. Er zal pas met het project worden gestart wanneer daarover duidelijkheid bestaat. Een en ander zal terugkomen bij de behandeling van dit voorstel in de staten.

Mevrouw Kamp vervolgt, naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Koopmanschap, dat voorliggend stuk inderdaad vertrouwelijk is en van internet moet worden verwijderd.

Nadrukkelijk stelt zij dat de privacy van cliënten gewaarborgd moet zijn en dat de Wet op de Privacy van kracht is; de wens van betrokkene moet het uitgangspunt zijn. Achteraf zal in de evaluatie worden gezien of dat ook kon worden gerealiseerd.

Op vragen van de heer Bisschop, antwoordt mevrouw Kamp dat wat haar betreft het vliegwieleffect van domotica zodanig wordt dat niemand er na 2007 meer omheen kan. Zij beaamt dat het

vliegwieleffect ook na 2007 moet doorwerken. Zij zegt toe dat dit als doelstelling in het Plan van Aanpak zal worden opgenomen.

De heer Overbeek vraagt nogmaals naar:

- het minimum bedrag van € 6.000,-
- bundeling van good practices
- het betrekken van de wooncorporaties bij de initiatieven.

De heer Hooijer gaat mee met het antwoord van mevrouw Kamp dat het budget van € 3 miljoen voor domotica ten laste van het Stimuleringsfonds op grond van de motie reeds geaccepteerd is. De VVD behoeft daar bij nader inzien dan ook niet meer op terug te komen.

Hij vraagt explicieter te stellen dat er geen bezuinigingsmotief ten grondslag ligt aan domotica maar dat een voordeelgevolg niet wordt uitgesloten. Nogmaals pleit hij ervoor om de zorgverzekeraars te betrekken bij de financiering van domotica van individuele cliënten.

Mevrouw Kamp constateert dat er geen misverstanden zijn over de motie van de staten, betrekking hebbend op de financiering van domotica.

Voorts geeft zij aan dat een minimum bedrag een bandbreedte is, waarmee de voorlopige begroting is opgesteld. Als het goedkoper kan, zullen we dat uiteraard niet laten. Kan een voorziening goedkoper gerealiseerd worden, dan zal dat zeker worden gedaan. Zij stemt ermee in om het minimum bedrag te laten vervallen. De domotica sluit in dit kader nadrukkelijk aan bij de behoefte van individuele bewoners. In die zin zijn de wooncorporaties minder in beeld, en is er veel meer aansluiting bij de zorgleveranciers gezocht. Gevraagd is naar de bundeling van good practices in het kader van domotica. Het gaat hier om een project van de provincie Utrecht dat zal worden geëvalueerd en dat levert dan een overzicht op van positieve ervaringen. Men dient ook de ogen open te houden voor positieve ervaringen van derden met vormen van domotica, echter, een daadwerkelijke inventarisatie daarvan gaat haar te ver.

De heer Overbeek pleit toch voor oriëntatie elders op het gebied van domotica. Nadrukkelijk stelt hij dat ook de wooncorporaties meedenken in projecten op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Hij kan zich wel degelijk voorstellen dat ook die organisaties interesse hebben in voorzieningen op het gebied van domotica.

Mevrouw Kamp geeft aan dat het haar gaat om de organisatie die de zorgvraag moet gaan invullen en dat is in dit geval toch de zorgaanbieder.

De voorzitter constateert dat alle fracties positief over voorliggend voorstel adviseren. D66 heeft er geen bezwaar tegen dat het voorstel als sterstuk aan de staten wordt gepresenteerd, echter, voorafgaand aan de statenvergadering moet er dan wel duidelijkheid worden gegeven over de Europese aanbestedingen. Aldus wordt besloten.

8. Stand van zaken en hoofdlijnen Levenslustig Ondiep

Mevrouw V.d. Kamp laat weten dat het CDA dit een uniek project vindt. Er is zelfs een mogelijkheid om dit project op 24 juni, tijdens het werkbezoek van PS in Ondiep, te bezoeken. In de zomer van 2004 zijn er drie ontwikkelingslocaties gekozen, nl. Plantage, Boerhaaveplein en Trendpark. Het CDA vindt het wel jammer dat het langer duurt. De vraag is hoeveel langer. Wordt het 30 juni of een uitloop daarvan? Naar aanleiding van de stand van zaken vraagt zij wat er is veranderd in de samenwerking sinds 10 februari 2003. In de inleiding wordt beschreven dat Trendpark geen invloed heeft op de inhoudelijke hoofdlijnen van het onderwerp, maar heeft Trendpark wel invloed op de uitvoering gehad? In het hoofdsценario is jeugd en onderwijs het minst uitgewerkt. Het CDA vindt jeugd en onderwijs in dit geheel erg belangrijk. Hoeveel tijd is er nodig om dit beter naar voren te laten komen? Bij punt 3, hoofdlijnen, wordt aangegeven dat jeugd en onderwijs slecht naar voren komt. Het CDA vindt juist dat jeugd en onderwijs een middelpunt in een wijk moet zijn. Zijn er geen

scholen of kinderen in die wijk? Er zijn mogelijkheden om een Brede School te ontwikkelen, en het CDA is daarvoor. In Amersfoort is een ABC (Amersfoortse Brede School) van start gegaan. Het CDA kan positief over voorliggend voorstel adviseren.

De heer Klarenbeek laat weten dat zijn fractie niet volmondig positief op de eerste vraag kan antwoorden. Er is geen goede terugkoppeling naar de kaders die de commissie bij de start van het project heeft opgesteld. Voorts vraagt hij of de voortrekkersrol van de provincie voor de tot standkoming en het vervolg van dit project inderdaad wel van essentieel belang is geweest. Wanneer de provincie een onmisbare partner is, hoe kunnen er dan later nieuwe projecten ontstaan zonder financiële steun van de provincie?

Hij vraagt wat de bewoners van het project vinden. Graag verneemt hij wanneer deze commissie in het kader van het project Nieuw Wonen Ondiep weer aan bod komt.

De heer Van Dijk vraagt naar de rol van de woningbouwcorporaties: hoe worden zij bij dit project betrokken? Ook vraagt hij of de zorgverzekeraars de plannen steunen.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat dit project inderdaad wat langer duurt dan zij had gewild. Nadrukkelijk stelt zij dat dit project zonder de inzet en de steun van de provincie Utrecht niet tot stand was gekomen. Er mag geen misverstand over bestaan dat de provincie het Nieuwe Wonen in Ondiep enorm heeft gestimuleerd.

De vertraging heeft te maken van de wisseling van projectleider voor Trendpark. Alle projecten hebben onderlinge verbindingen en de gemeente Utrecht heeft dat onvoldoende onderkend. De vraag was of het tijdschema persé moest worden gehaald of dat het project zorgvuldig moest worden overgedragen. Voor dat laatste is gekozen. Het gaat hier om een eerste opzet van het ontwerp en de staten zullen t.z.t. een uitgewerkt plan ontvangen. De bewoners van de wijk, die overigens ook in de werkgroep participeren, zijn tevreden over het project. Hun wensen zijn voor de invulling van groot belang. Voorts heeft de gemeente een belangrijke rol in het onderdeel Jeugd en Onderwijs. Discussie vindt plaats met twee zorgaanbieders en getracht wordt met hen naar een goede oplossing te zoeken, o.a. op het gebied van de extramurale zorgvoorzieningen. Al met al is zij tevreden over het project, temeer daar het binnen de gestelde financiële kaders past.

De heer Klarenbeek vraagt nogmaals hoe men in de toekomst, zonder provincie, een dergelijke nieuwe levenslustige wijk van de grond krijgt.

Mevrouw Kamp antwoordt dat dit zonder inzet van de provincie ook niet mogelijk zal zijn.

Overigens behoeft men niet “iedere keer het wiel uit te vinden”. Iedere wijk is anders, echter, er moet wel altijd een trekker van het proces aanwezig zijn.

Gelet op de woorden van de gedeputeerde, begrijpt de heer Klarenbeek dat de provincie ook in de toekomst een taak zal blijven behouden op het gebied van het Nieuwe Wonen in wijken.

Mevrouw Kamp bevestigt dit.

De voorzitter rondt dit punt af en constateert dat de commissie zich kan vinden in de hoofdlijnen van het ontwerp Levenslustig Ondiep.

9. Vervolg herstructurering ondersteuning erfgoed

De voorzitter geeft het woord aan de insprekers.

De heer V.d. Kerk van de Monumentenwacht memoreert dat in december 2004 de mening van de Monumentenwacht is neergelegd in een op dat moment voorliggend stuk. Sprake was er toen van implementatie als een aparte exploitatiestichting in het Erfgoedhuis Nieuwe Stijl. Daarna zijn dingen geschied. Informateurs zijn benoemd. Dat betekent ook voor de Monumentenwacht dat er gesproken

is met elkaar in de diversiteit van de contacten in het werkveld, binnen de eigen geledingen van het bestuur maar ook met ambtenaren en bestuurders, alles nog in het informele. Toen duidelijk werd dat de inzichten nog niet verankerd waren, was dat een reden voor de Monumentenwacht om te komen tot een herijking van zijn positie. Dat heeft geresulteerd in een brief van 14 april aan G.S. en aan de informateurs. Daarin zegt het bestuur van de Stichting Monumentenwacht Utrecht o.a. “Graag benadrukken wij dat de stichting Monumentenwacht Utrecht bereid is tot samenwerking met alle instellingen op het gebied van erfgoed in de provincie Utrecht.” Voorts wordt in de brief gesteld “Kortom, wij zijn voorstander van projectgewijs werken in een groeimodel waar onderlinge banden steeds versterkt zullen worden.” Dit geeft aan dat het bestuur een positievere benadering heeft dan in 2004 aan de orde was. Inhoudelijk betekent dit dat de Monumentenwacht bereid is om de intensivering van de samenwerkingsverbanden te ondersteunen en dat zij op het gebied van de structuur en de organisatie bereid is tot het meedenken over de invulling van directievoering en bestuur, c.q. raad van toezicht. Het uitgangspunt is voorts dat de Monumentenwacht één loket onderschrijft voor een erfgoedondersteuning, een backoffice en een huisvesting. De Monumentenwacht stelt zich positief op ten aanzien van voorliggend voorstel.

De heer Van Dijk vraagt waarom de Monumentenwacht nu nog niet in het geheel wil gaan participeren.

De heer V.d. Kerk antwoordt dat er in 2004 sprake was van een aparte exploitatiestichting binnen het Erfgoedhuis, echter, nu is er een geheel ander beeld ontstaan. Dit is de oorzaak geweest om de mening bij te stellen. De positie van de Monumentenwacht is in dat licht gezien herijkt.

De heer Vogelzang leest een inspraaknotitie voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De heer Bisschop begrijpt dat het de bedoeling is dat er al op 1 oktober a.s. een directeur zal worden benoemd. De heer Vogelzang pleitte voor het aantrekken van een kwartiermaker, echter, de tijd daarvoor is wel zeer beperkt en het aanstellen van een kwartiermaker lijkt wat achterhaald te worden door de ontwikkelingen. Het ligt meer voor de hand om de nieuwe directeur wat eerder aan te stellen.

De heer Vogelzang meent dat de processen, zoals deze in het rapport worden geschetst 1,5 tot 4 jaar kunnen gaan duren. Een nieuwe directeur heeft daar zijn handen vol aan. In de tussentijd zal er weinig in het Erfgoedhuis gebeuren. Een groot voordeel is dat een kwartiermaker een onafhankelijk deskundige is van buiten. Voor een kwartiermaker is het makkelijker om alle partijen met hun specifieke belangen bij elkaar te brengen en vandaar uit een nieuw totaal op te zetten. Wanneer een nieuwe directeur dat op zich moet gaan nemen, dan wordt betrokkene met een grote erfenis belast hetgeen hem later in zijn functioneren kan gaan belemmeren. Dat kan beter door een neutraal deskundige worden aangepakt. Vervolgens dient er een directeur te worden aangetrokken die goed bij de nieuwe organisatie past. Nu is nog onduidelijk hoe de organisatie eruit gaat zien omdat het resultaat van de fusieplannen nog niet geheel bekend is.

De heer Hooijer constateert dat er in het rapport van de informateurs op impliciete wijze kritiek geuit wordt op het functioneren van het Erfgoedhuis. Een samenwerking wordt pas echt mogelijk wanneer de partners gelijkwaardig aan elkaar zijn. Hij vraagt of de heer Vogelzang de kritiek van de informateurs herkent.

De heer Vogelzang noemt de kritiek wat omfloerst; deze is niet op inhoudelijke gronden gebaseerd. Er wordt gesuggereerd dat Welstand Monumenten Midden Nederland een goede organisatie heeft; kennelijk heeft het Erfgoedhuis dat dan niet. Het Erfgoedhuis houdt zich met vele verschillende instellingen bezig. Met elk van die verschillende gremia heeft het Erfgoedhuis uitstekende verbindingen en netwerken. Dat er met de gemeenten een wat minder uitgebreid netwerk ligt, wordt

door de aard van het werk veroorzaakt. De organisatie is in eigen huis in beweging aangezien de plannen voor een reorganisatie al 5 tot 6 jaar oud zijn. Dat betekent dat de organisatie langdurig wacht op de definitieve besluitvorming en dat er op de langere termijn weinig kan worden gepland. Binnen de mogelijkheden die er zijn, doet het Erfgoedhuis heel goed werk. De organisatie wil nu wel graag een duidelijke lijn naar de toekomst uitzetten hetgeen tot nog toe niet mogelijk is gebleken.

Mevrouw Vonk heeft begrepen dat het omvormingsproces wel 3 tot 4 jaar kan gaan duren. Zij vraagt of dit met of zonder betrokkenheid van Welstand Monumenten Midden Nederland (WMMN) is. De heer Vogelzang antwoordt dat WMMN door 28 gemeenten wordt gefinancierd. De individuele gemeenteraden moeten over de samenwerking beslissen. Met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen kan besluitvorming over dit punt nogal vertragen. Z.i. moet niet met de interne reorganisatie van het Erfgoedhuis worden gewacht op het samengaan met WMMN. Echter, dat laatste kan nog lang op zich laten wachten. Daarom moet men nu doorgaan met de interne veranderingen met daarnaast parallel het proces met WMMN, hetgeen in de toekomst tot een formele fusie kan leiden. Het Erfgoedhuis zal op dat moment uitgerust zijn voor zijn taken.

De voorzitter geeft het woord aan de informateurs, mevrouw Van Dokkum en de heer De Greef.

De heer De Greef zet uiteen dat het advies van de informateurs aan de staten als volgt is samen te vatten, nl. “u moet nu doorpakken”. De informateurs zijn ervan overtuigd dat het standpunt van de provincie, nl. het bundelen van expertise op het terrein van het erfgoedbeleid én projectmatige samenwerking, een brede steun heeft in het veld. Ook de één loket gedachte en één organisatorisch verband vormen geen probleem. Er is ook geen twijfel bij alle partijen over de verschillende hoofddomeinen en de wenselijkheid om die vier hoofddomeinen van meet af aan te ontwikkelen en een plaats te geven in het Erfgoedhuis Nieuwe Stijl.

De informateurs vinden het van het allergegrootste belang dat de nieuwe organisatie niet alleen de verschillende functies representeert, maar ook via verschillende aanvliegroutes tot stand komt. De informateurs achten het mogelijk om een organisatie op te bouwen die van stonde af aan krachtig kan zijn, die op inhoud is opgebouwd en die zich in het veld kan positioneren maar ook toekomstgericht georiënteerd is en nieuwe partners, wanneer die daaraan toe zijn, kan opnemen. Voorwaarde is wel dat het vanuit de organisaties zelf moet gebeuren. Het is van belang dat in de opbouwfase van de organisatie er contacten worden onderhouden met LBU en Monumentenwacht, met het oog op samenwerking en versterking van de relaties.

De Monumentenwacht heeft voor een wat ander traject gekozen. Dat was in eerste instantie voor de informateurs teleurstellend. De hoop was om de Monumentenwacht snel bij het geheel te betrekken. De argumenten van de Monumentenwacht zijn legitiem. Monumentenwacht moet de ruimte krijgen om zijn positie ten opzichte van het Erfgoedhuis te markeren. De informateurs hebben GS geadviseerd om daar ca. 1,5 jaar voor uit te trekken.

De opdracht die nu moet worden uitgevoerd, wordt door de informateurs niet zo groot ingeschat, dat er een haalbaarheidsonderzoek moet worden uitgevoerd. Een kwartiermaker of een interim manager is naar het oordeel van de informateurs niet nodig. Volstaan kan worden met het aantrekken van een nieuwe directeur. De schaal en de kwaliteit van het werk rechtvaardigen niet het aantrekken van een kwartiermaker. Nagedacht moet worden over de structuur. Ook moet gewerkt worden aan de inhoudelijke versterking en samenwerking en aan een cultuur die past bij de doelstellingen die door de staten zijn gedefinieerd. Dit alles moet in een overzienbare termijn van een jaar te realiseren zijn. In het advies worden vele andere suggesties gedaan, die zijn voortgekomen uit de gesprekken met de organisaties. De kern van de boodschap van de informateurs is als volgt te omschrijven:

- nu doorpakken
- er zijn mogelijkheden
- het probleem is overzichtelijk genoeg om dat op eigen kracht te realiseren.

De heer Hooijer merkt op dat de informateurs impliciet kritiek hebben geuit op het functioneren van het Erfgoedhuis. Zijn vraag is waarom de informateurs niet met het Erfgoedhuis hebben gesproken. Hij vraagt of geen van beide informateurs in zijn voor de functie van directeur Erfgoedhuis nieuwe stijl. De heer De Greef antwoordt dat geen van beide informateurs in die functie geïnteresseerd zijn. Hij heeft begrepen dat het Erfgoedhuis overleg met de informateurs op prijs had gesteld. De informateurs hebben wel met het Erfgoedhuis gesproken maar hebben geen overleg gevoerd. Overigens is er met geen enkele andere organisatie overleg gevoerd. Het was zaak dat er informatie bij de instellingen werd opgevraagd. Op basis daarvan zijn er conclusies getrokken. Die conclusies zijn niet met die organisaties doorgesproken.

Mevrouw Vonk vraagt naar de overwegingen van de informateurs om niet met het Erfgoedhuis in overleg te gaan, nadat WMMN te kennen had gegeven om wel in het verband te gaan participeren. De heer De Greef antwoordt dat de opdracht aan de informateurs niet inhield dat er met instellingen onderhandeld moest worden. Overigens hebben de informateurs op geen enkele wijze ervaren dat er uitsluitingen naar andere organisaties worden gedaan. Hij erkent dat de positie van WMMN tijdens het proces wel veranderd is. In eerste instantie was er scepsis en twijfel, samenhangend met de complexiteit van het besluitvormingsproces aldaar, maar niet over de samenwerking in de nieuwe organisatie.

De heer De Vries memoreert de kritiek van het Erfgoedhuis, nl. dat er in het rapport geen einddoel is geformuleerd. Hij vraagt of de informateurs zelf wel een bepaald einddoel voor ogen hebben ten aanzien van het Erfgoedhuis Nieuwe Stijl.

De heer De Greef herkent deze opmerking niet. Wel begrijpt hij dat er voor wat betreft een einddoel verschillende verwachtingen kunnen leven. De informateurs zien als einddoel de inrichting van een ondersteuningstaak voor provinciaal erfgoedbeleid en de uitvoering van erfgoedprojecten. De expertise moet in een organisatorisch verband worden gebundeld. De nieuwe organisatie moet een krachtige kern hebben en nieuwe leden kunnen gefaseerd toetreden. De nieuwe organisatie moet op inhoud worden gebouwd. Het Erfgoedhuis dient zich ten opzichte van het veld te positioneren en de relatie met LBU en de Monumentenwacht versterken.

De heer Najib vraagt of het advies van de informateurs, nl. nu doorpakken, betrekking heeft op het totale concept. Ook vraagt hij wat er gaat gebeuren wanneer genoemd advies van de informateurs niet of slechts ten dele wordt uitgevoerd.

De heer De Greef antwoordt dat, als er al kritiek geuit is op het functioneren van het Erfgoedhuis, dit te maken heeft met het feit dat er destijds teveel concessies zijn gedaan. Met het oog op het noodzakelijke doorpakken, moet dat nu hoe dan ook worden voorkomen. Er moet gebouwd worden aan een krachtige organisatie, zonder ingebouwde weeffouten. Dat houdt in dat alle functies in de nieuwe organisatie moeten worden gerepresenteerd. Dat betekent o.a. dat de monumentenpoot in het Erfgoedhuis versterkt moet worden.

De voorzitter geeft gelegenheid voor bespreking van het advies.

De heer Bisschop memoreert dat hij zich in december 2004 positief uitsprak over de voorgenomen fusie. Wanneer overeind blijft dat het nieuwe Erfgoedhuis vier essentiële functies moet blijven vervullen, dan kan men alleen maar concluderen dat de nu voorgestelde route een hele goede is. Zo wordt de Monumentenwacht soepel tegemoet getreden en wordt er ruimte geboden om aan de nieuwe structuur te wennen. Ook wordt er een eindtermijn aangegeven voor de fusie. De SGP vindt dit een wenselijke ontwikkeling, niet om een bureaucratische structuur op te tuigen maar om een slagvaardige organisatie te creëren. Verbrokken en versnippering mag in de toekomst niet meer

voorkomen. Hij weet niet of er wel een kwartiermaker nodig is. Hij kan zich voorstellen dat dit met het oog op de interne reorganisatie wel gewenst is, zodat de directeur met een schone lei kan beginnen. Echter, wanneer de Monumentenwacht in beeld blijft, dan zal de directeur op termijn toch een rol moeten spelen in de fusiebesprekingen. Dat maakt de toegevoegde waarde van een kwartiermaker betrekkelijk. De SGP kan met de uitgezette lijn in het advies instemmen.

De heer Koopmanschap was er al eerder voor om door te pakken bij de bundeling van krachten in het Erfgoedhuis nieuwe stijl. Deze informatieronde was voor GL niet nodig geweest. Toch erkent GL dat het rapport toegevoegde waarde heeft, nl. duidelijkheid over de positie van de Monumentenwacht. GL is teleurgesteld over de uitkomsten, nl. dat de Monumentenwacht voorlopig afhaakt, waardoor er een hele praktische poot in het totaal gaat ontbreken. GL is van oordeel dat de Monumentenwacht hiermee ook de andere partijen benadeelt. GL had liever gezien dat de Monumentenwacht direct bij het geheel zou aanschuiven. De suggestie van de informateurs is om na 1,5 jaar de subsidie van Monumentenwacht te bezien in relatie tot de positie met het Erfgoedhuis. GL vindt het een goede suggestie om een consequentie te verbinden aan de opstelling van de Monumentenwacht. WMMN is een Gemeenschappelijke Regeling en dat betekent inderdaad het nodige voor de besluitvorming. Ook dienaangaande vindt hij doorpakken nu van belang. Hij sluit zich dienaangaande ook aan bij het voorstel van de informateurs. GL kan de lijn, zoals deze door de informateurs is geschetst, onderschrijven.

De heer Schiedon memoreert dat de SP bij eerdere bespreking van deze problematiek terughoudend was, juist vanwege de positie van de Monumentenwacht. De SP zag weinig heil in een gedwongen huwelijk omdat dit zelden iets goeds oplevert. De lijn die nu wordt uitgezet, geeft de SP meer vertrouwen. De SP kan over dit voorstel positief adviseren.

De heer De Vries geeft aan dat de positie van de verschillende instellingen, met name van de Monumentenwacht, steeds meer helder is geworden. In het rapport worden criteria en aanbevelingen voor het proces geformuleerd. Ook D66 vindt de zgn. stok achter de deur voor de Monumentenwacht van belang. De staten verwachten ook van de Monumentenwacht een proactieve en positieve houding in dit proces. Het plotseling in beeld komen van WMMN vindt D66 toch opmerkelijk. D66 juicht de participatie van deze organisatie wel toe omdat zij wellicht een brugfunctie kan vervullen tussen het nieuwe Erfgoedhuis en de Monumentenwacht.

D66 concludeert dat er een proces wordt ingezet met vele tegengestelde belangen. Voor D66 is het einddoel van het meeste belang. D66 steunt de lijn die in dit rapport is geschetst.

De heer Hooijer memoreert dat de bescherming van het erfgoed vroeger toch vooral een hobbyistische activiteit was en in die zin is het ontstaan en de geschiedenis van het Erfgoedhuis bepaald begrijpelijk. Voorliggend advies van de informateurs wordt vooral gekenmerkt door de term “doorpakken”. Hij wil dat toch wat nuanceren omdat er in het kader van het doorpakken toch sprake is van een momentopname. Hij vindt het een goede zaak dat voorliggend voorstel niet langer blijk geeft van fusiedwang. De informateurs hebben nu een samenwerkingsproces beschreven dat meer mogelijkheden biedt dan de eerdere fusiedwang. Duidelijk is dat er verklaringen zijn voor de huidige situatie en status quo en dat het heilloos is om de schuldvraag in het midden te leggen. Het is zaak dat de partners de gelegenheid krijgen om gelijkwaardig aan elkaar te worden en dat zij oog houden op de integraliteit van het (zich verbredende) werkveld. De VVD stemt in met voorliggend voorstel.

Mevrouw Vonk memoreert dat er in 2004 op de rem werd getrapt voor wat betreft de vorming van het Erfgoedhuis omdat de positie van de Monumentenwacht nader in ogenschouw zou worden genomen. In de heldere analyse van de informateurs worden vooral de mogelijkheden, en niet de onmogelijkheden, in kaart gebracht. Zij heeft daar veel waardering voor.

Voor wat betreft het CDA is de samenwerking met de Monumentenwacht niet vrijblijvend. Het doel moet zijn de versterking van het Erfgoedhuis in 2006, een periodieke uitwisseling van beleidsinformatie en definitieve conclusies in 2007 en dat alles vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Wanneer dat niet wordt bereikt, moeten de staten hun conclusies trekken. Het CDA kan de benadering van de informateurs geheel steunen.

De onverwachte toetreding van WMMN vindt het CDA positief. Besluitvorming in gemeenteraden kan mogelijk wél snel verlopen, wanneer er een goede onderbouwing voorhanden is. Het is voorts van belang dat er een goede verstandhouding gaat ontstaan tussen de partijen in het Erfgoedhuis. Het CDA vindt de aanstelling van een kwartiermaker niet noodzakelijk.

Spreekster constateert dat de commissie niet wordt genoemd in het overzicht met organisaties waarmee communicatie over de voortgang moet plaatsvinden, terwijl zij de commissie ZCW als een indirect betrokken organisatie beschouwt. Zij verwacht dan ook richting commissie een periodieke informatie verstrekking. Het CDA kan positief adviseren over voorliggend advies.

De heer Overbeek memoreert dat de PvdA vanaf het begin van oordeel is geweest dat het voor alle partijen goed zou zijn om een gezamenlijk Erfgoed huis te bouwen. De analyse van de informateurs heeft toegevoegde waarde opgeleverd. Het is wel zaak dat de staten de vinger aan de pols houden en de ontwikkelingen op de voet kunnen volgen. De PvdA stemt in met voorliggend voorstel.

De heer Van Kranenburg laat weten dat hij toch meer hecht aan een wat “radicalere besluitvorming”, nl. het stellen van een duidelijke datum, waarop alle beoogde fusiepartners tegelijkertijd zouden aanschuiven in een nieuwe rechtspersoon. Echter, daarvoor krijgt hij niet de steun van de overige fracties.

De voorzitter beluistert bij vrijwel alle fracties een positief advies. Wel staat de vraag nog open of het al dan niet wenselijk is om een kwartiermaker te benoemen.

De heer Van Bergen dankt de informateurs, mede namens de commissie, voor het goede werk dat zij hebben geleverd. Het advies van de informateurs om door te pakken, spreekt hem aan. Wel dient men zich te realiseren dat het om mensenwerk gaat en dat men (met het einddoel voor ogen houdend) het proces met de nodige prudentie moet ingaan. De commissie vraagt om een zorgvuldige afweging voor wat betreft de inschakeling van een kwartiermaker. Mogelijk dat dit voor de procesbeschrijving een goede zaak kan zijn, echter, hij wil dit eerst nader met de partners gaan overleggen. Wanneer daartoe wordt besloten, dan moet het om een korte aanstellingsduur gaan. In dit najaar moet er een directeur voor de nieuwe organisatie worden benoemd. Eerst zullen de Monumentenwacht en LBU de kans krijgen om hun beleden samenwerkingsoptie te vertalen. Hij vraagt daarvoor de nodige ruimte. Voorts zegt hij toe dat hij deze commissie op de hoogte zal houden van de verdere ontwikkelingen. Hij heeft goede nota genomen van de opmerkingen van fracties voor wat betreft de stok achter de deur richting Monumentenwacht.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter in deze commissie een brede steun voor de gewijzigde koers inzake de herstructurering ondersteuning erfgoed, een en ander op basis van het rapport van de informateurs.

10. Voortgangsrapportage Bibliotheekvernieuwing

De voorzitter geeft het woord aan de inspreker.

De heer T. van Vlimmeren, directeur van de Gemeentebibliotheek Utrecht, spreekt de commissie toe als voorzitter van de Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken, de SUB.

Naar aanleiding van het behandelvoorstel wil hij de volgende accenten leggen:

- De rol van de provincie. De SUB prijst zich gelukkig dat in de provincie Utrecht de regierol is opgepakt, met verve en ook met geld. Dat levert een kader waarbinnen bibliotheken en anderen worden uitgelokt om boven zichzelf uit te stijgen. Hoewel enig provinciaal trekken en duwen niet altijd als prettig ervaren wordt, is het nodig om verder te komen. Hij dankt de provincie daarvoor. Dat nagenoeg alle gemeenten nu het instapniveau gaan halen is in dit licht als een belangrijk succes te beschouwen. Al is hij zich ervan bewust dat na afronding van het vernieuwingsproces de regierol van de provincie weer een andere vorm zal krijgen.
- Voor wat betreft het tempo en de complexiteit. Graag had hij gehoord dat alles inmiddels is afgerond. Maar het proces van herstructurering is complex, vooral door de vele betrokkenen in gemeenten, bibliotheken en bibliotheekbesturen. En niet al deze partijen zijn even goed toegerust voor de opgave waar ze voor staan. Hij verzekert de commissie dat er hard gewerkt wordt om de regionale bibliotheken tot stand te brengen.
- De SUB. De formele oprichting van de SUB heeft wat langer op zich laten wachten, maar het werk wordt al gedaan. Tenminste maandelijks wordt er overlegd en het werk is uitgezet. Ge-steund door de kwartiermaker heeft de SUB op constructieve wijze een forse agenda afge-werkt. De statuten zijn vastgesteld, inmiddels liggen er van de meeste bibliotheken mandaat-besluiten voor de officiële oprichting, de relatie met de Service organisatie is verhelderd, de discussie over het geld is beëindigd, de inventarisatie via de bouwstenen voor het provinciale scholingsplan loopt en er is gekeken naar mogelijke snelle successen die de meerwaarde van de provinciale samenwerking voor de bibliotheekgebruiker duidelijk maken. De structurele meerjarenplanning en de vernieuwingsagenda worden in september met een conferentie voorbereid. Nu wordt er nog aan gewerkt om nog dit jaar in alle bibliotheken voorzieningen voor het ontsluiten van het cultureel erfgoed, computervoorzieningen voor de allerkleinsten en betere hulp bij het informatie zoeken beschikbaar te krijgen. Deze commissie zal daar na-der over worden geïnformeerd.
- De Serviceorganisatie. Duidelijk stelt spreker dat de PBCU het niet makkelijk heeft. Ze moeten zich omvormen tot een Serviceorganisatie in samenwerking met de bibliotheken van wie er vele nog in een oprichtingsfase zijn. Dat maakt dat het proces soms minder snel gaat dan men zou willen. Morgenavond vergadert het oprichtingsbestuur over het ondernemings-plan.
- Samenvattend stelt spreker het volgende:
Het heeft moeite gekost om de steen van de echte vernieuwing aan het rollen te krijgen. De hulp daarbij was nodig en wordt gewaardeerd. De inrichtingsfase is bijna afgerond en spoed-ig zullen de eerste rechte resultaten zichtbaar zijn voor de burgers in de provincie Utrecht.

De heer Koopmanschap vindt dit een goed traject maar is wel van oordeel dat de provincie de regie moet vasthouden, zeker nu processen aan het uitwaaiëren zijn. Een punt van aandacht blijft de bijdrage van gemeenten. Er is een poging gedaan om te definiëren wat onder een basispakket moet worden verstaan. GL vindt elementen als toegankelijkheid, speciale pakketten voor speciale groepen, en definiëring van het minimumniveau in bibliotheken ook van belang.

Spreker signaleert dat de motie van de staten niet in het stuk vermeld wordt, terwijl dat daar z.i. wel thuis hoort.

Mevrouw Van Keulen heeft, al lezende, de indruk dat het proces toch wat moeizamer gaat dan hier zojuist werd geschetst. Zorg heeft zij over de serviceorganisatie. Op pag. 11 wordt aangegeven dat het nog onduidelijk is in welke mate de bibliotheken gebruik gaan maken van de administratieve dienstverlening van de serviceorganisatie. D66 heeft vanaf het begin gezegd dat dit een absolute voorwaarde is voor de levensvatbaarheid van de gehele constructie.

De heer Van Benthum begrijpt dat de kwartiermaker van de provincie een positieve rol heeft gehad bij het oplossen van de start problemen van het SUB. Hij gaat ervan uit dat de SUB de opstartproblemen zal gaan overwinnen zodat er echte synergie kan gaan ontstaan. Hij sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Van Keulen dat er toch wat meer problemen zijn, dan aanvankelijk werd verwacht.

Vragen heeft hij over de administratieve taken van de SUB. Eerder heeft hij daar twijfels over geuit. Wellicht kunnen dergelijke taken richting particulier initiatief worden uitbesteed. Hij vindt het essentieel dat de SO wacht totdat de SUB is uitgekristalliseerd. Uiteindelijk gaat de SUB bepalen wat de SO gaat leveren. In die zin vindt hij een pas op de plaats niet onverstandig.

Hij vraagt waarom het ondernemingsplan door de PBCO is opgesteld. Z.i. hoort dat bij de SUB te liggen n met de provincie als regisseur. Voor wat betreft de vorming van regionale bibliotheken heeft hij zorg over Nieuwegein, Baarn, Soest, De Bilt, Zeist en Bunnik. Hij signaleert in de opbouw van de regionale bibliotheken dat dit in het PBCU verband wel goed loopt, echter, de zelfstandige bibliotheken zijn weinig enthousiast om zich tot regionale bibliotheek om te vormen. Ook daar ligt een belangrijke regiefunctie voor de provincie Utrecht.

Spreker signaleert dat hij bijlage 1 niet heeft ontvangen. Hij verzoekt daar alsnog om. Hij vraagt of 2007 nu daadwerkelijk het eindjaar is geworden, in plaats van 2005. Voorts acht hij het van belang dat de provincie als regisseur moet nagaan hoe de gemeenteraden hierbij kunnen worden betrokken.

Mevrouw Vonk merkt op dat gemeenten, die niet meedoen met de regiovorming, er toch van overtuigd zijn dat ze de rijkssubsidie blijven ontvangen, terwijl dat niet het geval is. Zij signaleert dat de cultuurhuizen in voorliggende notitie worden genoemd, terwijl daarvoor h.i. een ander plan van aanpak zou worden ontwikkeld. Zij vraagt hierover verduidelijking. Nu er zoveel aanmeldingen voor cultuurhuizen zijn binnengekomen, is haar zorg dat de spoeling dunner wordt.

Zij vraagt hoe het gaat met de prijsvorming van de diensten die de SO gaat leveren. Zij heeft begrepen dat daar over nogal wat wrijving over ontstaat met de regiobibliotheken.

Verheugend is het te constateren dat de provincie zijn regierol weer heeft opgepakt. Wel heeft zij zorg over de frictiekosten die nu op 1,4 miljoen euro worden geraamd. Nu al wordt duidelijk dat gemeenten en bibliotheken daar geen financiële ruimte voor hebben. De vraag is nu wie die frictiekosten moet gaan betalen.

Gesproken wordt er voorts over certificering. Het instapniveau van alle gemeenten zal voldoende zijn, echter, nu geldt de certificering als voorwaarde om voor de rijkssubsidie in aanmerking te komen. Vele bibliotheken zijn nog niet aan certificering toe. Zij vraagt hoe het daarmee zit.

De heer Van Bergen beaamt dat het proces enerzijds wel goed loopt, maar anderzijds toch ook wel moeizaam is. Het gaat om een complex geheel, met vele partijen en vele belangen, echter, de wil is wel aanwezig en het onderlinge vertrouwen neemt toe. Spreker volgt de bestuurlijke ontwikkelingen nauwlettend en de kwartiermaker van de provincie is een welkome vorm van procesbegeleiding. Zo zal de bibliotheekvernieuwing binnen enkele jaren in de provincie Utrecht toch van de grond komen.

Gevraagd is naar het basispakket van de nieuwe bibliotheken. De Vereniging van Openbare Bibliotheken ontwerpt richtlijnen voor de basis bibliotheek. Deze worden binnenkort bekend en dan is duidelijk waaraan de bibliotheekvernieuwing moet voldoen. Vervolgens moet er ook aan certificering worden gewerkt, zoals reeds in de musea gebruikelijk is. Het tijdpad kent hij niet maar ook hier zullen de langzaamste lopers het proces gaan bepalen.

Eerder is afgesproken dat de provincie de regie ook in de komende tijd op hoofdlijnen zal vasthouden. Zelf heeft hij structureel overleg met het bestuur van het SUB om zo de vinger aan de pols te houden. Ook heeft hij periodiek bestuurlijk overleg met de SO. Er wordt toegewerkt aan een trefzeker aanbod van de kant van de SO ter ondersteuning van het uitvoerende werk. Gebleken is dat

over en weer gezocht wordt naar het vinden van een middenweg in de taken van de SO en de afname daarvan van het SUB.

Wanneer een bibliotheek niet meewerkt aan het regionaliseringproces, dan zetten ze zich zelf buiten spel. Die bibliotheken zijn dan niet in beeld voor de provinciale financiën die via het SUB worden verdeeld. Ook komen die bibliotheken niet in aanmerking voor de vernieuwingsgelden van het rijk. Derhalve is regionale samenwerking ook voor de bibliotheken zelf van het grootste belang. De eerste samenwerkingsovereenkomst voor regiobibliotheken heeft betrekking op het AVV. Hij vindt dit een zeer positieve ontwikkeling in een regio met vele kleine gemeenten en kleine bibliotheken.

Voor wat betreft het instapniveau, meldt mevrouw Vonk de gedeputeerde dat inmiddels alle gemeenten aan het instapniveau zullen kunnen voldoen per 1 januari 2006.

De heer Van Bergen vervolgt dat het instapniveau niet het minimumniveau is waar gemeenten aan moeten voldoen; zij mogen dat niveau niet tot norm verheffen. De inspanningen van gemeenten op het financiële en op het inhoudelijke vlak moeten worden gehandhaafd. Hij is niet in de positie om buiten colleges van B&W om gemeenteraden aan te spreken. Dit ligt op de weg van het dagelijks bestuur van gemeenten zelf. Wel zal hij gemeentebestuurders daar waar mogelijk de kwestie van de regionale bibliotheekvorming onder de aandacht brengen. Spreker verwijst voorts naar een artikel uit Binnenlands Bestuur over de positieve regiobibliotheekontwikkeling in Oost Groningen. Spreker memoreert vervolgens dat deze commissie onlangs heeft ingestemd met het beleid op hoofdlijnen voor de cultuurhuizen. Voor 20 gemeenten is een procesbudget beschikbaar. Hij heeft begrepen dat er voor de regeling veel animo bestaat. Daarnaast is er voor 10 initiatieven een substantiële investeringsbijdrage beschikbaar. In het najaar ontvangt deze commissie daarover een apart voorstel.

Mevrouw Vonk verzoekt de gedeputeerde om richting ministerie de certificering goed in de gaten te houden om te voorkomen dat deze toch een struikelblok gaat vormen. Voorts heeft zij vernomen dat de zelfstandige bibliotheken op grond van de huidige tariefsvoorstellen van de SO hun inverdieneffecten niet bereiken. Zij verzoekt de gedeputeerde ook dit punt nauwlettend te volgen.

Voorts adviseert zij de gedeputeerde om met de wethouder van de gemeente Nieuwegein in gesprek te gaan over de bibliotheekvernieuwing; de problemen doen zich waarschijnlijk bij de bibliotheek zelf voor en niet bij de gemeente.

De heer Van Bergen wijst erop dat het gemeentebestuur van Nieuwegein voor 95% grootaandeelhouder van de bibliotheek is. Wanneer het gemeentebestuur terzake niet optreedt, dan liggen er problemen op het bestuurlijke vlak.

De voorzitter constateert dat de commissie heeft kennisgenomen van de voortgangsrapportage Bibliotheekvernieuwing.

11. De veranderende samenleving

Afgesproken wordt dit agendapunt te verschuiven naar een extra commissievergadering, die voorafgaand aan de volgende statenvergadering van 27 juni a.s. zal plaatsvinden.

Aldus wordt besloten.

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

Datum : 28 juli 2005
Aan : Cie ZCW
Van : Janine Hiemstra/Dominiek Buckers Tel. 2187/2638
Onderwerp : Doorloop gelden Sociale Agenda 2006

In de Commissievergadering ZCW van 13 juni jl. is gevraagd naar de kosten van de projecten die in 2006 doorlopen. (*Agendapunt 06 PS-voorstel middelentoewijzing 2005 Sociale Agenda in Uitvoering in Hoofdlijnen*).

In 2006 is voor de sociale agenda wederom € 2 miljoen euro beschikbaar (opgenomen in het collegeprogramma Werk in Uitvoering). Ten behoeve van de besteding van de middelen in 2006 wordt- zoals ook voor 2004 en 2005 is gebeurd- een voorstel voor de middelentoewijzing ingediend aan PS. Pas na vaststelling door PS bestaat er duidelijkheid over de omvang van het budget per project. Het voorstel voor de middelentoewijzing zal in de eerste helft van 2006 gereed zijn. De bedragen die hieronder genoemd worden zijn indicatief. De sociale agenda is een programma waarbij de provincie kiest voor een pro-actieve rol als ontwikkelingspartner en samen met verschillende partners projecten opzet en ontwikkelt. Gezien het karakter van de sociale agenda is het op dit moment lastig om uitspraken te doen de over precieze omvang van de afzonderlijke projectbudgetten in 2006.

Veilig Vangnet

Dit project is vanaf 2004 in uitvoering genomen. Er is binnen dit project sprake van cofinanciering door de provincie samen met de gemeenten Utrecht en Amersfoort. De gekozen aanpak zal in 2005 en 2006 worden voortgezet (vastgesteld PS 27 juni 2005). Ten aanzien van de cofinanciering is afgesproken dat deze aflopend zal zijn. In 2005 is € 550.000,-- beschikbaar gesteld. In 2006 zal worden ingezet op een provinciale bijdrage van € 500.000,--. Echter deze bedragen zijn nog niet definitief vastgelegd.

Jeugd Perspectief

De projecten Dagbesteding, Nieuwe Perspectieven en het Veiligheidshuis lopen door in 2006. Deze projecten zijn gestart in 2004. Voor deze projecten is ook sprake van een aflopende cofinanciering. Naast deze projecten zal in 2006 ruimte zijn voor nieuwe projecten. Geschat wordt dat voor Jeugd Perspectief in 2006 circa € 500.000,-- benodigd is. Ingeschat wordt dat voor de projecten Dagbesteding, Veiligheidshuis en Nieuwe perspectieven een bedrag van € 310.000,-- benodigd zal zijn. Voor het opstarten van nieuwe projecten wordt een bedrag geraamd van € 190.000,--.

Armoede en stapeling van problemen

Voor de diverse projecten binnen dit thema is in 2006 mogelijk een bedrag nodig van circa € 550.000,--. Een en ander is echter afhankelijk van het verloop van de huidige projecten en de ontwikkeling in de komende tijd van nieuwe projecten.

Versterken vrijwilligers en mantelzorg

Voor 2005 is € 350.000,-- toegewezen voor dit thema. Afhankelijk van het verloop van de verschillende projecten binnen dit thema wordt duidelijk hoeveel budget nodig is voor 2006.